MAATALOUS

PENTTI VÄNSKÄ

Maaseudun Tulevaisuus on reipas lypsylehmän alku. Vasikkaa ulkoiluttaa Hannakaisa Heikkinen.

MT:n kummivasikka elää leppoisasti

Maaseudun Tulevaisuus sai oman kummivasikan, kun Kiuruveden Rapakkojoella sijaitsevalle Rapakon tilalle syntyi huhtikuun alussa lehden nimeä kantava lehmävasikka.

Rapakon tilaa pitävät kansanedustaja **Hannakaisa Heikkinen** (kesk.) ja **Harri Kärkkäinen**.

Heikkinen kertoo, että kohisten kasvava Maaseudun Tulevaisuus on voinut hyvin. Runsaan kolmen kuukauden ikäinen vasikka elää tällä hetkellä neljän vasikan ryhmässä, ja sillä on mahdollisuus ulkoilla kavereiden kanssa. Helle ei ole pahemmin tänä kesänä häirinnyt nuoren lypsikin elämää.

”Vasikan elämä on aika leppoisaa ja mukavaa. Se saa keskittyä olennaiseen eli syömiseen ja lepäämiseen”, toteaa Heikkinen.

Vasikka on hiljattain vieroitettu maitojuotolta ja opetellut siirtymistä täysrehuun. Heikkisen mukaan sopeutuminen uuteen ruokintaan on ollut sujuvaa.

Rapakon tilalla 115 lehmän karjaa lypsää kaksi robottia, joten myös Maaseudun Tulevaisuutta odottaa tutustuminen automaattilypsyyn. Lypsylehmän arkeen on kuitenkin vielä matkaa. Heikkinen kertoo, että seuraava suuri tapahtuma vasikan elämässä on hiehoksi varttuminen ja siemennys ensi kesänä.

Maaseudun Tulevaisuus seuraa kummivasikkansa kuulumisia myös jatkossa.

TYTTI TERMONEN

Tukes tutkii Loimaan mehiläiskuolemat

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes ryhtyy selvittämään, ovatko Varsinais-Suomessa Loimaalla havaitut mehiläiskuolemat johtuneet kasvinsuojeluaineista.

Tukes sai heinäkuun alussa ilmoituksen mehiläiskuolemista kolmen eri mehiläistarhaajan noin 50 pesällä Loimaan Kojonkulmalla. Yhdeksi syyksi on julkisuudessa arveltu viljapellolla käytettyjä kasvinsuojeluaineita.

Varsinais-Suomen elykeskuksen jo tiloilla tekemissä kasvinsuojeluaineiden käytön valvonnoissa on todettu, että rikkakasviruiskutukset oli tehty käyttöohjeiden mukaisesti. Näin ollen kyseessä ei ole kasvinsuojeluainelain rikkomus, virastosta todetaan.

Tarkastuksissa todettiin, että herneviljelmä on ollut alueen ainoa kukkiva kasvusto, jossa mehiläiset ovat käyneet ruokailemassa. Kyseistä kasvustoa ei ollut ruiskutettu.

Sen sijaan mehiläiset lensivät hernepellolle rikkakasvivalmisteella käsitellyn viljapellon läpi. Tukes pyrkii nyt selvittämään laboratoriotutkimuksin, onko mehiläisissä mahdollisesti jäämiä kasvinsuojeluaineista.

Toisaalta syynä saattaa olla myös viljapellolta mehiläisiin tarttunut rikkakasviaineen haju. On mahdollista, että vieraan hajun takia vartijamehiläiset eivät ole päästäneet kenttämehiläisiä takaisin pesään medenkeruumatkalta, ja ne ovat tämän vuoksi kuolleet, Tukesista todetaan.

Tukes muistuttaa, etteivät mehiläiskuolemat välttämättä johdu kasvinsuojeluaineista. Syynä voivat olla myös monet muut tekijät, esimerkiksi kylmä kesä tai mehiläisyhteiskunnan vahvuus.

JUHANI REKU

VILJA-teema ilmestyy 12.8.2015

Aiheina mm.:
- Satonäkymät
- Viljan laatu ja kysyntä
- Punahomeongelma
- Viljelykierto
- Tuotantokustannukset

Teemanumero on monipuolinen ja kattava kokonaisuus viljasta ja viljankorjuusta. lehti myös säilytetään pitkään.

Hyödynnä suositun teeman huomioarvo ja ole mukana omalla ilmoituksellasi!

Soita heti 020 413 2321 ja varmista näkyvyytesi!

Aineistopäivä 7.8.2015

Aineistot sähköpostilla:
ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

www.maaseuduntulevaisuus.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti

JUHA HARJU

Matti ja Leena Pihlaja rakensivat viime viikolla hiehoille aitaa. Karja uudistetaan omista lehmistä.

Maatila on maraton, ei satanen

Maatilan hoito vaatii pitkää jännettä. ”Tämä on kuin maraton, ei 110 metrin aidat”, Matti ja Leena Pihlaja Jalasjärveltä sanovat.

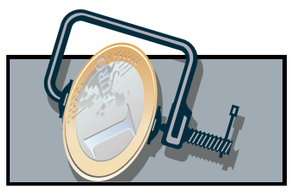

KANNATTAVA MAATILA 3/3

JALASJÄRVI (MT)

”Kannattava maatalous vaatii pitkäjänteisyyttä ja tarkkaa harkintaa. Investoinnit alkavat vaikuttaa usein vasta viiden tai kymmenen vuoden päästä”, maanviljelijät **Matti** (55) ja **Leena** (53) **Pihlaja** Jalasjärveltä sanovat.

”Asiat tulee mietittyä talous edellä”, 60 lypsävää robottinavetassa hoitava pariskunta sanoo.

Maidontuotanto pääasia

Pihlajat ovat päättäneet keskittyä tilan töistä tärkeimpään eli karjaan ja maidontuotantoon. Useimmat muut työt jätetään urakoitsijoille. Niitä ovat lietelannan levitys, niitto, paalaus ja käärintä, kasvinsuojelu, puinti ja haketus. Samoin koneiden huolto jää ammattimiehille, mutta sekin tehdään säännöllisesti ja vikoja ennakoiden. Kuivuri on kahden tilan yhteinen.

Urakoitsijat toimivat erittäin hyvin, esimerkiksi paalien hukkaprosentti lähentelee nollaa. ”Kyllähän urakoitsijoiden tulo vaatii soittelua, mutta monesti esimerkiksi niitto- ja paalausmiehet sopivat asian keskenään”, Matti kertoo.

Omin voimin hoidetaan muokkaus, kylvö ja kyntö.

”Itse ei pysty kaikkea tekemään eikä siinä ole järkeäkään. Karja jäisi huonommalle hoidolle ja lopputulos olisi kehnompi.”

Lehmien keskituotos on 10 000 litran paikkeilla vuodessa.

Ei väkisin huipputuotosta

Navetan alkuinvestoinnit vuosina 2001–2002 olivat noin 300 000 euroa oman työn ja puutavaran lisäksi. Sen jälkeen rakentamiskustannukset ovat kasvaneet roimasti, Matti toteaa.

”Lehmät uudistetaan omasta karjasta, hiehoja on kerrallaan 15–20 kasvamassa. Lehmät kiertävät 4–5 vuodessa.”

Karja on pysynyt terveenä. ”Tosin sitäkin pitää katsella ja ennakoida lehmä kerrallaan.”

”Emme pyri väkisin huipputuotokseen. Riittää, kunhan tuotos on hyvä”, Pihlajat toteavat.

Maitotuotos kasvoi 1 500 kilolla vuodessa, kun lehmät siirtyivät parresta pihattoon vuonna 2002. ”Ilmeisesti liikunta saa ne tuottamaan paremmin. Ruokintaan ei suuria muutoksia tullut.”

Tilan maito menee Hirvijärven Osuusmeijerille ja Juustoportille, joka on naapurissa. Teurastamo on Atria. ”Osuuspääoman tuotto A-tuottajilla on kyllä erinomainen, 15 prosentin paikkeilla”, Matti kehuu.

Kannattavuuskerroin yli yhden

Maatila on ollut kirjanpitotila 26 vuotta. Kannattavuuskerroin on keskimäärin vähän päälle yhden. Parhaimmillaan se oli vuonna 2012 jo 1,44 mutta laski seuraavana vuonna alle yhden.

Vuonna 2012 maidon hinta oli melko korkealla. Seuraavana vuonna kannattavuus putosi, koska Matti oli olkapäävamman vuoksi kuukausia sairauslomalla, mikä lisäsi lomittajakustannuksia. Samaan aikaan robotin asennus toi lisämenoja, samoin ostorehun lisääntynyt käyttö.

Tilan liikevaihto on vuodessa 400 000–500 000 euroa. Tuloista tukien osuus on neljännes.

Robottiin tila investoi 150 000 euroa. Robottien hinta ei ole Matin mukaan 15 vuoteen juuri noussut.

Kannattavuus on monen tekijän summa, mutta eniten kiinni maidon hinnasta. ”Tänä vuonna litrahinta on pudonnut yli 10 senttiä parin vuoden takaisesta ja on 38 sentin paikkeilla litralta”, Pihlajat toteavat.

JOUKO KYYTSÖNEN

MAATILAN TALOUS

Kerroin kertoo kannattavuuden

Kannattavuuskerroin kertoo, miten suuren osan tuntipalkkatavoitteestaan ja oman pääoman korkotavoitteesta tila saavuttaa. Jos kerroin on tasan yksi, yrittäjäperhe saa työstään kannattavuuskirjanpidossa tavoitteeksi asetetun noin 15 euron tuntipalkan ja sijoittamalleen pääomalle noin viiden prosentin koron.

Lypsykarjatilojen kannattavuuskerroin on Suomessa ollut viime vuosina keskimäärin 0,50–0,60.

Viljatilojen kerroin on eläintiloja pienempi.

Kannattavuus pysyy yllä, kun investoi viisaasti ja miettii aina ”talouspuoli edellä”, mihin ryhtyy.

Lehmämäärä yli kolminkertaistunut

Matti ja **Leena Pihlaja** ostivat Korkiakosken tilan vuonna 1988 Matin vanhemmilta. Omaa ja vuokrapeltoa on noin sata hehtaaria, joista nurmea 35 hehtaaria ja loput rehuviljaa. Metsää on 40 hehtaaria.

”Vuonna 1991 meillä oli 18 lehmälle kiintiö. Nyt on yli 60 lypsävää ja hiehoja päälle parikymmentä.”

Pihattonavetta valmistui vuonna 2002 ja robotti hankittiin 2,5 vuotta sitten.

Hiehot jätettiin vanhaan navettaan, mikä alensi osaltaan rakentamiskustannuksia.

”Robotti helpotti ruumiillista työtä, mutta vaatii pitkää pinnaa. Puoli vuotta vei aikaa tottua sekä totuttaa lehmät. Nyt kyllä sujuu hyvin”, Leena kertoo.

Pellon hinnat korkeita

Vuokrapellon hinta ei Matin mukaan saa olla liian korkea. ”Jos pellon katetuotto on 400–500 euroa hehtaarilta ja vuokra saman verran, niin onko siinä mitään järkeä?”

Myös pellon ostohinta kapuaa välillä liian korkeaksi. ”5 000 euroa hehtaarilta on ymmärrettävä, mutta jos maksaa 10 000 euroa hehtaarilta, ei sitä ikinä saa takaisin maataloudella.”

Turve- ja hakelämmitys

Tila lämpenee lähinnä turpeella ja osaksi hakkeella.

Karjan juomavettä tai pesuvettä ei lämmitetä hakkeella, koska lämpökeskus on niin kaukana navetasta, että kanaalien rakentaminen olisi tullut liian kalliiksi.

Leena muistuttaa, että tärkeä tekijä hyvään talouteen ovat hyvät ihmissuhteet, erityisesti pariskunnan ja perheen kesken sekä naapurien ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

”Perheen apu ja töiden ulkoistaminen on ratkaisevaa sille, että on jaksettu vuodesta toiseen”, Leena toteaa.

Jatkaja tilalle on jo tiedossa. Neljästä tyttärestä 25-vuotias **Kaisa** opiskelee agronomiksi ja aikoo jäädä jatkamaan tilanpitoa.

JOUKO KYYTSÖNEN

Venäläispankki investoi sikaloihin

Yksi Venäjän merkittävimmistä rahoituslaitoksista, Sberbank, lähtee rahoittamaan investointeja, joilla pyritään kasvattamaan Venäjän omaa sianlihantuotantoa.

Sberbank rahoittaa Voronežin ja Lipetskin alueilla rakennettavia tuotantoyksiköitä 19,2 miljardilla Venäjän ruplalla eli noin 340 miljoonalla eurolla, kertoo Meat+Poultry-verkkolehti.

Sberbank on ollut mukana rahoittamassa sianlihasektorin laajennuksia myös aiemmin sadoilla miljoonilla euroilla.

Valmistuessaan nyt rahoitettaviin uusiin tuotantolaitoksiin tulee tilaa noin 46 000 emakolle.

Venäjä asetti viime vuonna tuontikieltoja lukuisille eurooppalaisille elintarvikkeille, muun muassa sianlihalle. Sianlihan tuonti oli kuitenkin keskeytynyt jo alkuvuodesta, kun Venäjä kielsi sianlihan ja elävien sikojen tuonnin Euroopasta afrikkalaiseen sikaruttoon vedoten.

Voronežin ja Lipetskin alueet sijaitsevat Moskovan etelä- ja kaakkoispuolella lähellä Ukrainan rajaa.

JUHANI REKU

Gm-vapaa-merkintä lisääntyy

Yhä useammassa EU:ssa myytävässä elintarvikkeessa on merkintä, jonka mukaan tuotteen tai sen raaka-aineen valmistuksessa ei ole käytetty geenimuuntelua (gm), kertoo Foodnavigator-verkkolehti.

Esimerkiksi Saksassa uusista tänä vuonna markkinoille tulleista elintarvikkeista 3,5 prosenttia on varustettu gm-vapaa-merkinnällä. Italiassa vastaava luku on 4,7 prosenttia. Myös Suomessa useat elintarvikeyritykset ovat ryhtyneet merkitsemään tuotteisiinsa, ettei niissä ole geenimuunneltuja ainesosia tai tuotantoketjussa ei ole käytetty gm-organismeja.

Merkintä yleistyy siitäkin huolimatta, että EU-säädökset edellyttävät merkintää niihin tuotteisiin, joissa geenimuunneltuja ainesosia on vähintään 0,9 prosenttia.

Unionin lainsäädäntö ei vaadi merkintää geenimuuntelusta esimerkiksi silloin, kun elintarvikkeeksi käytettäviä tai niitä tuottavia eläimiä on ruokittu gm-rehulla.

JUHANI REKU